

[Krag.]

Virkeligheden, og skulde det blive Tilfældet, vil jo alle hilse det med Glæde, hvis denne Lovgivning i nogenlunde uændret Skikkelse gennemføres. Men den højtærede Minister maa ikke glemme Ansvaret for de Følger, som en Svigten paa dette Omraade maatte medføre i en Tid, der er præget af saa store økonomiske Vanskeligheder som den, vi nu for Tiden gennemløber, og naar jeg er af den Opfattelse, at disse 6 Mill. Kr., som spares paa Forsørgelsesvæsenet, vil vise sig at blive til mange Millioner Kroners Merudgift, saa er det, fordi det nye System, Gældsstiftelsessystemet i Stedet for Gave eller Almissesystemet, vil medføre, at Gangen hen for at opnaa offentlig Støtte bliver langt lettere at gaa i Fremtiden end nu; det er meget lettere at søge Laan, det er meget lettere at stifte Gæld, selv om man ikke har nogen synderlig Udsigt til at kunne betale tilbage, blot man selv føler, at man har den gode Villie; det er meget, meget lettere, end det er at bede om Hjælp, det er almenmenneskeligt, og dermed burde den højtærede Minister med sin psykologiske Indsigt og Sans have regnet.

Nu andrager Fattighjælp uden Retsvirkninger ca. 25 Mill. Kr. aarlig; i Henhold til § 61 i Fattigloven, hele Anstaltsbehandlingen og alt det derunder hørende, naar vi til dette meget store Beløb. Lovforslaget stiller her Krav om 25,3 Mill. Kr. Fattighjælp med Retsvirkning andrager nu ca. 21 Mill. Kr. aarlig. Den fjernes, og i Stedet for træder Kommunegæld, som den højtærede Minister takserer til et Beløb af ca. 20 Mill. Kr. aarlig samtidig med, at hele Hjælpekasseomraadet, til et Beløb i disse Aar af mellem 16 og 18 Mill. Kr. aarlig, forsvinder. Og selv om jeg er fuldkommen klar over, at der vil finde en betydelig Aflastning Sted paa mange Omraader, at de Udgifter, som nu hører ind under Kommunerne, helt eller delvis overføres til Staten, saa kan jeg ikke paa nogen Maade tænke mig, at 25 og 20, altsaa 45 Mill. Kr., plus de 18 Mill. Kr. fra Hjælpekasserne, altsaa 62—63 Mill. Kr., nu skulde kunne erstattes med ca. 45 Mill. Kr. i Fremtiden, baseret ikke paa et Tilskuds-, men paa et Gælds-, paa et Laanesystem. Jeg tror, den højtærede Ministers Lyssyn, som jo klæder ham smukt, vil fortone sig som et Fatamorgana, til hvilket der ingen Virkelighed knytter sig.

Lad mig nævne et andet Eksempel. Til Børn af Enker anvendes der nu 2,2 Mill. Kr. aarlig, i Henhold til Lovforslaget skal dette Beløb blive 5,5 Mill. Kr. Og med Hensyn

til Enkemændene, til hvis Børn der skal ydes en tilsvarende Understøttelse, og hvoraf saa sandelig ogsaa et meget betydeligt Tal er økonomisk svagt stillet, regner den højtærede Minister med, at den betydelige Udvidelse, som Understøttelsen til Enkemænds Børn betyder, kun vil andrage 1,5 Mill. Kr. aarlig. Det er min fulde Overbevisning, at det meget hurtigt vil vise sig at blive væsentlig mere. Med Hensyn til Kommunelaan, den nye Laanestiftelsesform, som den højtærede Minister vil indføre, regner Ministeren med et Tab paa ca. $\frac{1}{3}$ af de 2 Mill. Kr., der stilles til Raadighed i Kommunerne for dette Formaal, med andre Ord, den højtærede Minister regner med et Tab paa 700 000 Kr. Jeg kommer senere til at tale ogsaa om dette Punkt i Lovforslaget, men jeg vil allerede sige her, at under Hensyn til hele den Maade, hvorpaa dette Forslag opfatter Kautionistens Forpligtelser og Adgang til at gøre sig dækket i Pantet, efter hele den Maade, hvorpaa den højtærede Minister synes at opfatte dette, saadan som det har fundet Udtryk her, saa kan jeg forsikre Ministeren, at han maa vende Brøkerne om: mindst de $\frac{2}{3}$ vil tabes, og den højtærede Minister og Kommunerne skal være glade, hvis de faar den ene Trediedel ind.

Jeg skal i øvrigt ikke komme ind paa Enkeltheder, hvad den finansielle Side angaar; det er jo overordentlig vanskeligt at trænge ind bag de enkelte Talopstillinger, og jeg gaar ud fra, at man i Udvalget vil faa Materiale til Disposition, saaledes at man ogsaa kan dømme om, hvorledes de forskellige Resultater i Enkeltheder er naaet. Men naar jeg tænker paa, hvad man beregnede det Rodeske Aldersrenteforslag til i 1919 — ærede Medlemmer vil erindre, at dette Forslag var baseret paa Minimaltakster ikke langt fra de nuværende Takster, og at der derudover var Adgang til at udøve det frie Skøn —, nemlig til en aarlig Udgift af ca. 30 Mill. Kr. .... (*Socialministeren* [Steincke]: Det kan slet ikke sammenlignes!). Det kan slet ikke sammenlignes, siger den højtærede Minister. Nej, de to Emner: Forsørgelsesvæsenet og Aldersrenten, der her er Tale om, er ganske vist forskellige, men den højtærede Minister maa forstaa, at det, jeg taler om her, er, hvor stærkt man kan bygge paa skønsmæssige Opgørelser med Hensyn til Udgifter, som følger af offentlige Foranstaltninger, og her er det Eksempel, jeg nævnte, virkelig afskrækkende. I 1921, med de Takster, det Forslag, jeg som Indenrigsminister havde den Ære at fremsætte, indeholdt, Takster, som var væsentlig højere end de, der blev vedtaget,